

CÜMLEYE HAKİM OLAN DUYGU - 2

10. Endişe (Kaygı) Cümleleri

Olumsuz bir durumun gerçekleşme olasılığından dolayı duyulan kaygıyı anlatan cümlelerdir.

» Acaba yolda başlarına bir şey mi geldi?

11. Küçümseme Cümleleri

Bir kişiye veya bir olaya değer vermeme, onu küçük görme anlamı taşıyan cümlelerdir.

» O da güya okuyacak da adam olacak.

12. Azımsama Cümleleri

Bir şeyin miktarca az olduğunu, yetersiz görüldüğünü ifade eden cümlelerdir.

» Bir tanecik mi ayakkabın var?

13. Beklenti Cümleleri

Gerçekleşmesi beklenen davranış bildiren cümledir.

» Sınavdan yüksek not almayı umuyorum.

14. Yadsıma (İnkâr) Cümleleri

Yadsıma cümleleri, yapılan bir şeyin yapılmadığını, ifade eden cümlelerdir.

» Bütün bunları ben mi söylemişim!

15. Beğenme Cümlesi :

Bir olaya ya da durum karşısında gerçekleşen ve memnuniyet ifade eden cümlelere denir.

- Eserlerinde Anadolu insanının tüm yönlerini başarı ile yansıtmış.

16. Üzülme Cümlesi :

Olumsuz bir olaya ya da istenilen bir şeyin gerçekleşmemesi karşısında duyulan kederi ifade eden cümlelere denir.

- Onu o halde görünce adeta yıkılmışım.

17. Karamsarlık Cümlesi :

Yaşanan olaylara ya da hayata kötümser gözle bakmayı ifade eden cümlelere karamsarlık cümleleri denir.

- Bundan sonra hayatın benim için bir manası kalmadı.

18. Aşamalı Durum:

Giderek artan veya azalan durumların kullanıldığı cümlelerdir.

- Yaprakların rengi günden güne değişiyor.

19. Kanıksama Cümlesi :

Sürekli meydana gelen bir olayın artık kişinin üzerinde etki yaratmaması, alışma.

- Benzine yapılan zamlar artık insanların tepkisini çekmiyordu.

ACIMA – ÖVGÜ – KINAMA – KOŞUL- KESİNLİK – NİYET – İSTEK - KARŞILAŞTIRMA

ALİŞTIRMA.....:

Aşağıdaki cümlelere hakim olan duyguları altlarına yazınız.

» Bu kadar bekledik ama ya gelmezse...

[.....]

» Yüzüne bakınca yılların onu ne hale getirdiğini gördüm, yüreğim parçalandı.

[.....]

» Bu maçı kazanıp da şampiyon olacaktım.

[.....]

» Bu yoğun trafik artık beni sinirlendirmiyor.

[.....]

» Sen kim, sanatçı olmak kim!

[.....]

» Bacak kadar boyuyla bize kafa tutuyor.

[.....]

» İnsanlara karşı tavrı ve iletişim becerisi çok iyi.

[.....]

» Bu kadarcık ücretle çalışmam.

[.....]

» Mutluluk benim için imkansız yakın bir bekleyişten ibaret.

[.....]

» Günlerdir çalışıyorsun, ne kadar az iş yapmışsın.

[.....]

» Bu kadar pasta kime yeter.

[.....]

» Üzerine giydiği gömlek çok yakışmıştı.

[.....]

» Annem doğum günümde bana en sevdiğim oyuncak alacak.

[.....]

ETKİNLİK.....:

Aşağıdaki duygularla cümlelere hakim olan duyguları eşleştiriniz.

- 1- Kanıksama, 2- gerçekleşmemiş 3- beklenti,
4- Üzüntü, 5- Gerçekleşmiş beklenti,
6- karamsarlık, 7- yadsıma, 8- aşamalı durum,
9- Beğeni, 10- azımsama, 11- endişe.

- [] Çocuğun ateşi giderek artıyordu.
[] Onun kırıcı sözlerine eskisi kadar aldırış etmiyorum.
[] Ya unuttur da yemeği yakarsam.
[] Bu saatten sonra ben başarılı olamam.
[] Bu derginin inceleme yazısı çok güzel olmuş.
[] Annesini kaybeden arkadaşımın dünyası başına yıkılmıştı.
[] Sonunda beni de işe aldılar.
[] Bizi bu sefer daha sıcak karşılayacağını düşünmüştük.
[] Kim demiş o camı benim kırdığımı!
[] Bu kadcarkı undan ekmek mi çıkar.

Aşağıdaki cümlelerle duyguları eşleştiriniz.

- 1- Son yazdığı şiir onun diğerlerinden farklı bir şair olduğunu gösterdi.
2- A! Ne kadar da büyümüşün.
3- Nerede o eski dostlar, o tatlı sohbetler?
4- Bu parayla simit bile alınmaz.
5- Günlerdir kimse açıp bakmadı kapımdan.
6- Bir gün beni bırakıp gitmesinden korkuyorum.
7- Seninle oraya gitmez olaydım.
8-Bu soruyu kesinlikle çözemeyecek.

[.....] AZIMSAMA	[.....] KARŞILAŞTIRMA
[.....] ÖN YARGI	[.....] KAYGI
[.....] ŞAŞIRMA	[.....] PİŞMANLIK
[.....] ÖZLEM	[.....] YAKINMA

TEST.....:

1- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde karamsarlık anlamı vardır?

- A) Acaba bana güvenen çıkar mı!
B) Aman da, ne güzel yürürmüş!
C) Sana mı düştü bunları söylemek.
D) Bu yaşta kimsesiz kaldı, yazık!

2- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “özlem” duygusu hakimdir?

- A)Ah nerede o eski İstanbul.
B) Gelecekte kim bilir neler olacak.
C)Tatil bir gelse...
D)Bu şehir pek güzelmiş.

3- “İhtiyarlamışız. İstasyonlar artık gençlikteki gibi alıp başını gitme arzuları vermiyor. Evimiz, gözümüzde tutmeye başladı.” diyen biri en çok hangi duygunun etkisindedir?

- A)Kaygı B)Özlem C)Umut D-Korku

4. Aşağıdakilerin hangisinde "şaşıрма" anlamı vardır?

- A) Bu işi çok geciktirmeden yapar mısınız?
B) Biraz sonra bir batağın içine dalmayayım mı?
C) Caddeyi dolduran kalabalıktan geçmek kolay mı?
D) Yeşilden daha tatlı renk mi olur?

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yakınma anlamı vardır?

- A) Yaprak test sorularının çoğunu çözemedim.
B) Dünkü sınavlardan da düşük not bekliyorum.
C) Bir gün öncesinden sınavlara çalışmış.
D) Matematik sınavları da her zaman zor oluyor.

6- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “kınama” söz konusudur?

- A) Sen onun istediğini yapmaya çalıştın ya, o yeter!
B) Bu iş senin düşündüğün kadar kolay değil.
C) Sen onu merak etme, o işini bilir!
D) Hani, bu senin yaptığın da iş değil!

7- “Biz bu kadar emeği sana boş yere mi verdik.” cümlesinde hakim olan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pişmanlık B) Endişe
C) Sitem D) Üzüntü